

Budapestre vonatkozó újságcikkek

325.1

Szerző: *N. J.*

Cím: *A tudás és a szakképzettség
kivándorol az országból*

Forrás: *Ors. Újság*

Bm 1924. 3. 14.

Hely

Idő

'1924'

Személy

Helyszám

A tudás és szakképzettség kivándorol az országból

Mérhetetlen nyomorban sanyalódnak ügyvédek, tanárok, orvosok. — Nagy mértékben emelkedik a kivándorlás.

A trianoni békeszerződés az országot és az összefüggő önkielégítést meg, az azóta inaugurált politika az ország ügyvitelének, a tudásnak és a szakképzettség képviselőinek nyomta kezébe a vándorbotot. A kulturális, főleg a tudás és a szakképzettség országban nyomorban, nélkülözés és szegénység az osztályrésze a tanult főeknek és munkásoknak. Harom esztendője szakadatlanul tart az értelmiségi osztálynak átszaporodása. Aki teheti, ott hagyja katedráját, laboratóriumát, orvosi műszereit és elmegy lakratívabb pályákra, főzsdésnek és expertörnek, arra a let pályára, ahol nem a tudományos előképzettség a fontos, hanem a szerencse, összeköttetés és kijárni tudás. A tudós intellektuellekkel egyidőben vándorbot után nyúlnak a képzett szakmunkások, az ottlagon felülálló középső emberek.

(Kivándorló munkások.)

A Statisztikai Hivatal az 1923-as évben összesen 2351 kivándorlót tüntet fel, ezek közül csak 1202 férfi. A többi nő és gyermek. Ezzel szemben a fonyólagos kivándorlás sokkal nagyobb. A magyarországi szakszervezeteknél az 1923-as év utolsó kilenc hónapjában 6048 munkás jelentette be az országból való távozását. Mind a 6048 férfimunkás, aki itt nem tudott megélni. Szakma szerint a következőképpen oszlanak meg:

Bányász	1118
vasmunkás	1043
fém munkás	586
élelmiszer	636
mészáros	480
építőmunkás	354
pincér	238
pek	208
nyomdász	172
kereskedelmi alkalmazotti	156
magántisztviselő	242

A kivándorlás iránya a következő: Franciaországba ment 2062, Romániába 1477, Jugoszláviába 635, Németországba 551, Csehországba 478, Amerikába 249, Ausztriába 245, Bulgáriába 119, Törökországba 110, Olaszországba 64 munkás.

A szomorú statisztika azt mutatja, hogy a legtanultabb és leginkább specifikus munkásszakmak fogynak leginkább. Ennél is szomorubb, hogy az állandó nagy elvesztéseket a magyar gazdasági élet alig érzi meg. Míg a környező államokban óriási az ipari föllendülés, nálunk olyan méretű a stagnáció, hogy még alig érzi meg a munkahiányt. Ha a kilátásba helyezett gazdasági szabadság meglesz és a magyar ipar lendületet kap, katasztrofális következménye lesz a munkahiánynak. Némely üzemből már érzik ezt a csapást és kénytelenek külföldről behozni munkásokat. A magyar munkást külföldön ugyanis annyira megbecsülik, úgy megfizetik, hogy nem jön többé vissza. Az albertfalvai Neuschloss-Lichtig gyár Németországból hozatott munkásokat és ezeknek arany-

márkában kénytelen fizetni. Ezek a német munkások kétannyi bért kapnak, mint a magyarok.

(A szellemi munkások nyomora.)

Az ipari munkásoknál szomorubb a szellemi munkások helyzete. Náluk nem olyan egyszerű a kivándorlás. A legtöbbnek a tudása nem is internacionális értékű. A magyar tanár, ha csak nem specialisan foglalkozik egy-egy tudományos ággal, nem mehet külföldre. Ide köti a nyelvi, mult, tradíció. A tanárok sorsáról megrendítő adatokat kapunk. Az iskoláktól húzott fizetés tíznapig megélhetést is alig biztosít. Sokan, akik tehettek, búcsút mondtak a katedrának. Akik modern nyelveket tudnak, elmentek bankokba és nagyvállalatokhoz levelezőknek, matematikusok a könyvelői és kalkulátori pályát választották, a kémia professzorai gyárakba állottak be vegyészeknek. Ezek a szerencsések csak kis hányadát teszik az egész karnak, akiket köt a konzervatív hajlandóságuk, a megszokottság és a pálya szeretete. Nyomasztó a sorsuk és úgy segítenek magukon, hogy magántanítványokat vállalnak. A szolgálati szabályzat értelmében a tanároknak nem szabad magánúton oktatni azokat a tanulókat, akik iskolájuk növendékei. Kivételesen kérhetik csupán erre engedélyt. Most azonban az a helyzet, hogy engedélyt senki nem kér, a fölöttes hatóságok pedig személynél hunynak a szomorú tény fölött.

(Oldal)
A magyar kultúra szempontjából óriási jelentősége van, hogy a tanároknak hiány kezd mutatkozni. A szak-kresszcencia a tanári pályán majdnem semmi. Ennek szomorú következményei csak öt-tíz év után mutatkoznak, de már ma sincsenek elegendő számmal taneről az ábrázoló-mértan és modern nyelvtanszakokon. Pedagógiai körökben nagy érdeklődéssel várják, hogy e szomorú tünetek ellenére miképpen sikerül majd Klebelsberg Kunó grófnak az új típusú realgimnáziumok fölállítására.

(Csak a fővárosban van sok orvos.)

Az orvosok nyomoráról is megdöbbentő adatok szólnak. A fiatal orvosnemzedék képtelen megtelepedni. *Se lakáshoz, se műszerekhez nem tudnak hozzájutni.* Ezért kénytelenek a fővárosban megragadni. Körházakban alorvosi és segédorvosi minőségben vannak olyan doktorok, akik tíz-tizenöt éve zsebükben hordozzák diplomájukat. Ezek még elég jó helyzetben vannak, azokkal szemben, akik kénytelenek voltak hivatalnokknak elmenni. Nagyon sokan gyarmati szolgálatra és hajóorvosoknak szegődtek el. Számosan kivándoroltak. Ezek a legszerencsésebbek. Az Egyesült Államokba az utóbbi esztendőben száz magyar orvos vándorolt ki. Valamennyinek jól megy a dolga, mert szakképzettségük vetekedik az amerikaikkal, az Oceánontul pedig különösen megbecsülik az európai diplomájú orvosokat.

Budapesten túlságosan sok az orvos. Kétezerhat-százat tartanak nyilván. A legtöbb alig tudja megk-

szelni a kenyerét. A vidéken kisebb az orvosbőség, amde sokkal szoribban megélik az a helyzet, hogy körvrosi állások betöltetlenek volnának. Az ország meg-szonkulása folytán csak olyan körvrosi állások maradtak, ahol a doktor megéltetése biztosított van. Csakán a nemzetiségi vidékeken, a kisebb értelmiségi körökben álló népesség között nem tudtak boldogulni az orvosok, mert a nép nem kereszte az orvost, az állam pedig nem gondoskodik megéltetéséről. Most merőben megváltozott a helyzet. Az új államok bőségesen gondoskodnak az orvosokról és még műszerekkel is ellátják őket. Nagyon sok magyar orvos szegődött így el cseh-szlovák és román szolgálatba és felvette az illető állam polgárságát. Ezek az orvosok Magyarország számára elveszték.

(Ágyrajáró ügyvéd.)

Az ügyvédek nyomorúsága kelségbeesítő. A kamarai adókapott adataink szerint a pusztán jogi ügyekkel fog-